

Danas IZBORNNA GROZNIKA DS

PETAK, 23. septembar 2016

www.danas.rs

Bojan Pajtić:
Najdemokratskija smo partija u Srbiji

Dragan Šutanovac:
DS mora da izađe iz faze „ua, Vučić“

Zoran Lutovac:
Ovo su izbori i za format i profil stranke

Srboljub Antić:
DS brani pravo na slobodnu reč

Branimir Kuzmanović:
Verujem da će glasati oko 18.000 ljudi

Ko je Dušan Dinčić,
predsednik Izborne komisije

Kakva je kampanja na Tviteru?

Izbori za biti ili ne biti - piše Lidija Valtner

Svi rascepi i ujedinjenja demokrata

Vesna Pešić: Povuci hrabar iskorak

Februar 2003. proslava 13 godina DS

Foto: Stanislav Miholjević

Završna debata u Starom gradu

Septembar 2016. izbori u DS

Foto: Miroslav Dragoljević

DANAS PREDSTAVLJA KANDIDATE ZA

Najdemokratskija smo partija u Srbiji DS mora da izađe iz faze „ua, Vučić“

BOJAN
PAJTIĆDRAGAN
ŠUTANOVAC

Borićemo se za svakog obespravljenog i osiromašenog građanina, na mestu gde su njegova prava ugrožena - ispred Vlade, Parlamenta, Tužilaštva, opštine, kaže Bojan Pajtić, kandidat za predsednika DS, najavljujući deo onoga što će demokrate raditi ukoliko on ponovo pobedi na stranačkim izborima.

● **Koja je vaša prednost u odnosu na protivkandidate?**

- Raspisao sam neposredne izbore u DS, što je reformski proces važan ne samo za našu stranku, već za politički ambijent u Srbiji uopšte. Pokazao sam da imamo jedinstveni kapacitet da se borimo za zaštitu prava i glasova čak i onih partija koje su nam programski daleke. Samo poslanički mandat opozicionog političara čini vidljivim u uslovima medijske blokade, i objektivni je hendikep mojih protivkandidata što nisu u Parlamentu. Mi smo stranka univerzitetskih profesora Mićunovića i Đinđića, tako da je moj univerzitetski status još jedna komparativna prednost kako u odnosu na druge kandidate, tako i u odnosu na predsednike ostalih stranaka, čiji je stepen obrazovanja najčešće znatno niži.

● **Koje su tri ključne tačke Vašeg programa?**

- Borićemo se za svakog obespravljenog i osiromašenog građanina, na mestu gde su njegova prava ugrožena - ispred Vlade, Parlamenta, Tužilaštva, opštine. Uključićemo sindikate u rad stranke. Formiraćemo Klub prijatelja demokra-

Vreme je da se DS posveti istinskom opozicionom radu koji podrazumeva aktivizam i nudenje rešenja koja će privući pažnju građana. DS mora da izađe iz faze „ua, Vučić“ i da kroz nudenje rešenja u Skupštini Srbije nametne životne teme i rešenja za probleme u kojima se građani nalaze. U potpunom ubeđenju da sa svojim iskustvom, energijom i znanjem mogu da izvedem DS iz krize prihvatio sam kandidature od strane poedinaca i odbora koji žele da zaustave dalje propadanje DS-a i da povrate poverenje građana, kaže za Danas Dragan Šutanovac, kandidat za predsednika DS.

● **Koja je Vaša prednost u odnosu na protivkandidate?**

- U DS-u sam prošao sve pozicije, od mesnog odbora do predsedništva, vodio sam kao menadžer više uspešnih kampanja a sa svojim timom uspešno sam reformisao najtvrdokorniji sistem u državi. U potpunom ubeđenju da sa svojim iskustvom, energijom i znanjem mogu da izvedem DS iz krize prihvatio sam kandidature od

U poslednje četiri godine DS se nije snašla u opoziciji, a glavni razlog je upravo to što su je vodili ljudi koji nikad i nisu bili u opoziciji

Bori se za drugi predsednički mandat

Član DS od septembra 1996. U stranci prošao put od člana Gradskog odbora u Novom Sadu, predsednika Pokrajinskog odbora, člana Glavnog odbora, Predsedništva DS, potpredsednika, zamenika predsednika, a od maja 2014. predsednik partije. Posle aprilske izbora 2016. šef poslaničke grupe DS u Narodnoj skupštini. Od 2004. do izbora ove godine bio je predsednik vojvođanske vlade. Rođen 2. maja 1970. u Senti u porodici pravoslavnog sveštenika, oženjen, a sa suprugom Vesnom ima sinove Andreja i Stefana. Živi u Novom Sadu. Govori engleski i mađarski jezik. Osnovnu i srednju školu završio je u rodnom gradu. Diplomirao na Pravnom fakultetu u Novom Sadu, gde je oktobra 1996. izabran u zvanje asistenta na predmetu Obligaciono pravo. Stekao je zvanje doktora pravnih nauka 16. juna 2008. Autor je i koautor naučnih radova i prikaza iz oblasti Obligacionog prava, Zemljišnog prava i Prava intelektualne svojine.

tije koji će činiti najistaknutiji predstavnici srpske kulture, nauke, sporta, koji su nas podržali na prošlim izborima. Njihovo je pravo da DS kritikuju, upućuju, opominju. Uvešćemo moratorijum na nova učlanjavanja od trenutka kada stranka ponovo bude u vlasti. Nećemo dozvoliti najezdu parazitskih struktura koje kruže od stranke na vlasti do stranke na vlasti i kontaminiraju političku scenu i celo društvo.

● **Sa kakvim legitimitetom ćete kao predsednik DS nastupati u političkom životu Srbije ali i u stranci ako vas izabere manje od 10.000 članova?**

- Za nekoliko dana 20.000 ljudi imaće mogućnost da bira svog predsednika. Ne delegati, ne Predsedništvo, već članovi. To je nezamislivo za stranke u Srbiji. Da li možete da zamislite izbore u SNS na kojima ima više kandidata i koji otvoreno debatuju o programu pred članovima koji se zatim odlučuju koga će podržati? Naravno da ne. Najdemokratskija smo partija u Srbiji, to niko ne može osporiti.

● **Koju ste pouku izvukli iz poraza 2012. i perioda do sada?**

- Previše smo se bavili sobom, što je rezultiralo višestrukim cepanjima stranke. Sprećiću procese daljih dezintegracija i kooptirati svoje protivkandidate u Predsedništvo DS. Svaki nam je čovek potreban. Nismo uvek bili spremni da

sprovedemo reforme koje su građani želeli. Nije bilo dovoljno hrabrosti. Međutim, poslednje četiri godine zemljom vladaju ljudi koji siromaše građane, falsifikuju diplome, zaključuju tajne ugovore, otimaju penzije, uvode bezakonje ruševine pod fantomkama delove Beograda, huškaju i podstiču na nasilje protiv političkih protivnika ili neistomišljenika bilo da su oni novinari, pred-

Uvešćemo moratorijum na nova učlanjavanja od trenutka kada stranka ponovo bude u vlasti

stavnici nezavisnih institucija ili javne ličnosti. Borićemo se protiv tog zla.

● **Zašto bi građani uopšte razmišljali da glasaju za DS na sledećim izborima?**

- Zato što je DS svakim danom bolja od sebe same iz perioda do 2012. godine. Zato što samo DS ima autoritet da povede sve progresivne snage u ovom društvu u borbu za nestranačkog kandidata koji će pobediti na predsedničkim izborima. Zato što umemo da gradimo uređenu državu slobodnih građana. Zato što nemamo nameru da pravimo greške koje smo, s pravom, skupo platili. Zato što smo jedina stranka koja nije talac i vlasništvo predsednika - gospodara. A ti „gospodari“ su Srbiju i doveli tu gde je danas. Na začelje Evrope.

strane pojedinaca i odbora koji žele da zaustave dalje propadanje DS-a i da povrate poverenje građana. Svi protivkandidati su odlični, ali mi jedini imamo kompletan tim sa preciznim zaduženjima.

● **Koje su tri ključne tačke Vašeg programa?**

- DS je stranka mladih, modernizacije i budućnosti i zato u fokus stavljam rad sa mladima i jačanje Demokratske omladine! Imamo plan kako da reformišemo Forum žena koji treba da bude motor promena kako u DS-u tako i u Srbiji jer je naša najveća baza bila upravo u ženskom biračkom telu koje je po pravilu progresivnije i konačno DS mora da izađe iz faze „ua, Vučić“ i da kroz nudenje rešenja u Skupštini Srbije nametne životne teme i rešenja za probleme u kojima se građani nalaze.

KANDIDATI ZA POTPRESEDNIKA KOJI GA PODRŽAVAJU

Jovan Marković
Igor Salak
Branislav Lečić

Tamara Tripić
Nada Kolundžija

● **Sa kakvim legitimitetom ćete kao predsednik DS nastupati u političkom životu Srbije, ali i u stranci, ako vas izabere manje od 10.000 članova?**

- Demokratska stranka u koju sam se 1997. učlanio nije imala ukupno 10.000 članova pa niko nije osporavao legitimitet Zorana Đinđića kao predsednika. Naša stranka je prva u Srbiji dala mogućnost svim članovima da biraju rukovodstvo i to je veliki iskorak kako za DS tako i za demokratske procese u Srbiji.

● **Koju ste pouku izvukli iz poraza 2012. i perioda do sada?**

- DS je 2012. osvojila više od 22 odsto, a Vlada Mirka Cvetkovića više poslaničkih mesta nego što je imala tokom celog četvorogodišnjeg mandata. Nažalost, usled gubitka predsedničkih izbora naši koalicioni partneri su odlučili da na-

U senci

Član DS od 1997. Bio je član Opštinskog odbora Zvezdara, Izvršnog i Glavnog odbora, kao i Predsedništva DS. Član je Predsedništva Demokratske stranke za region Beograd. Obavljao je i funkciju stranačkog potpredsednika. Ministar unutrašnjih poslova Vlade u senci DS. Predsednik Resornog odbora za unutrašnje poslove i vanredne situacije. Bio je menadžer kampanje DS na parlamentarnim izborima 2003. („Budućnost odmah“), predsedničkim izborima 2004. („Samo napred“), kao i parlamentarnim izborima 2007. („Zato što život ne može da čeka“). Obavljao je funkciju ministra odbrane u Vladi u dva navrata. Od 2007. do 2008. i od 2008. do 2012. specijalni savetnik Saveznog ministarstva unutrašnjih poslova (2000), pomoćnik saveznog ministra unutrašnjih poslova (2001). Poslanik u Narodnoj skupštini Republike Srbije u pet mandata. Rođen je 24. jula 1968. u Beogradu. Po zanimanju je diplomirani inženjer mašinstva. Posebno se specijalizovao u oblasti bezbednosti. Oženjen je i otac je dva sina.

prave koaliciju sa SNS. U poslednje četiri godine DS se nije snašla u opoziciji, a glavni razlog je upravo to što su je vodili ljudi koji nikad i nisu bili u opoziciji. Vreme je da se DS posveti istinskom opozicionom radu koji podrazumeva aktivizam i nudenje rešenja koja će privući pažnju građana.

● **Zašto bi građani uopšte razmišljali da glasaju za DS na sledećim izborima?**

- Do sledećih izbora DS će ponuditi jasan plan i program za izlazak iz krize u kojoj se Srbija našla vođena nesposobnom vladom koja je veštini medijskim manipulacijama i zloupotrebom pravosudnog sistema uspela da ubedi deo građana Srbije da je za njihove neuspehe kriva DS! Građani će pre ili kasnije pogledati u svoj frižider, novčanik, rezervoar i vrlo brzo uočiti da im se životni standard urušava upravo u poslednje četiri godine.

KANDIDATI ZA POTPRESEDNIKA KOJI GA PODRŽAVAJU

Nađa Higl
Gordana Čomić

Nataša Vučković
Miloš Đajić

LIDERA DEMOKRATSKE STRANKE

Priredila:
Lidija Valtner

Ovo su izbori i za format i profil stranke

Ovo nisu samo izbori za predsednika i potpredsednike DS-a, ovo su izbori i za format i profil stranke, kaže za Danas Zoran Lutovac, kandidat za predsednika DS.

● **Koja je Vaša prednost u odnosu na protivkandidate?**

- Moja prednost je u tome što drukčije vidim svoju ulogu u reformi stranke. Ja sam timski igrač koji je za jaku, sistemsku stranku, a ne za lidersku partiju koja će zavisiti od rejtinga i volje pojedinca i uskog kruga ljudi oko njega. Verujem u snagu pojedinca i u moć ličnog angažmana, ali dobro organizovana stranka je organizam koji snagu pojedinca multiplikuje i pretvara u političku snagu. Moja prednost leži i u tome što ne pripadam grupi funkcionera kojima su naši birači i simpatizeri zasićeni. Imam veliku podršku kompetentnih ljudi koji će vratiti poverenje u DS i obezbediti joj veću podršku građana, podršku koja će omogućiti znatno veći uticaj na društvena zbivanja, na boljitak srpskog društva.

● **Koje su tri ključne tačke Vašeg programa?**

- ☞ Povratak poverenja kroz kadrovsku obnovu stranke
- ☞ Organizaciona reforma stranke
- ☞ Jasno socijaldemokratsko profilisanje stranke

Oni koji su već dugo na javnoj sceni i koji su izgubili poverenje građana moraju da se povuku korak unazad. Moramo napraviti jasne kriterijume za ulazak, napredovanje i odgovornost u stranci. Dok smo opozicija, moramo razmišljati o tome kako da sprečimo da nam se jednog dana ponovo priključuju oni ljudi koji se ne uklanjaju u stranku, već u vlast. Potrebno je iznova aktivirati stranačke odbore, pokrenuti unutarstranačke debate, udahnuti život jednoj organizaciji koja je potpuno izgubila inicijativu i postala troma. Potrebna nam je DS koja neće zavisiti od jednog čoveka, od njegovog rejtinga i stavova njemu bliskih ljudi van stranke. Jaka socijaldemokrat-

Od nas se očekuje da dođu ljudi koji nisu bili u vrhu stranke u poslednjih više od deset godina i da ti novi ljudi vode doslednu politiku

ska stranka na bezbednoj udaljenosti od cenzusa sa podrškom koja raste. Potrebno je uspostaviti ravnotežu između demokratskičnosti i discipline i graditi solidarnost kao temeljnu političku vrednost. Resorni odbori i edukativni centar trebalo bi da budu stubovi kadrovske obnove stranke. Izvršni odbor motor organizacione rekonstrukcije, potpredsednici i predsedništvo da predstavljaju stranku, ali i da imaju konkretna zaduženja. Takođe, neophodno je zaustaviti pojavu gomilanja funkcija. Dakle, važno je da napravimo efikasnu organizaciju koja će uveriti građane da smo se promenili nabolje kako bismo povratili poverenje neophodno za promene u društvu.

● **Sa kakvim legitimitetom ćete kao predsednik DS nastupati u političkom životu Srbije, ali i u stranci, ako vas izabere manje od 10.000 članova?**

- Legitimitet bi bio veći da su svi oni koji su glasali za DS imali priliku da glasaju na unutarstranačkim izborima, međutim, ovo su izbori na kojima glasaju članovi i to samo oni koji su platili članarinu. Utvrđena su pravila i njih moramo da poštujemo. Na nji-

KANDIDATI ZA POTPRESEDNIKA KOJI GA PODRŽAVAJU

Bogdan Tatić

Dragoslav Šumarac

ZORAN LUTOVAC

Foto: Zoran Mirić / Folnet

Savetnik

Ministar za evropske integracije vlade u senci DS i član Političkog saveta. Bio je savetnik predsednika DS od 1996. do 2003. Savetovao je predsednika Srbije o političkim pitanjima od 2001. do 2003. Bio je član ekspertske komisije Savezne vlade za donošenje Zakona o nacionalnim manjinama, član ekspertske komisije Vlade Srbije za redefinisavanje odnosa Srbije i Crne Gore i stručni konsultant Komisije za Ustavnu povelju Srbije i Crne Gore. Bio je i član Koordinacionog tela Vlade Srbije za KiM od 2001. do 2003, kao i stručni konsultant Ustavne komisije za donošenje novog Ustava Srbije 2003. Kao ambasador Srbije zemlju je predstavljao u Crnoj Gori od 2008. do 2013. Rođen je 7. avgusta 1964. u Beogradu. Diplomirao, magistrirao i doktorirao na Fakultetu političkih nauka u Beogradu. Radio u Institutu društvenih nauka, Fridrih Ebert fondaciji (kancelarija u Beogradu).

ma je velika odgovornost, jer ovo nisu samo izbori za predsednika i potpredsednike DS-a, ovo su izbori i za format i profil stranke: da li želimo stranku koja će se boriti za cenzus, ako ne budemo menjali ljude i suštinu delovanja, ili ćemo korenitim promenama vratiti poverenje i dobiti znatno veću podršku birača i građana. Drugačije rečeno: da li želimo stranku koja će se jasno socijaldemokratski profilisati ili ćemo i dalje biti stranka koju niko ne prepoznaje kao takvu, uprkos programu i socijaldemokratskom samoproglašavanju.

● **Koju ste pouku izvukli iz poraza 2012. i perioda do sada?**

- Od nas se očekuje da dođu ljudi koji nisu bili u vrhu stranke u poslednjih više od deset godina i da ti novi ljudi vode doslednu politiku. Moramo i simbolički i suštinski pokazati da smo razumeli poruku građana i da zaslužimo poverenje znatno većeg broja ljudi. Podršku koju smo dobili na poslednjim izborima vidim kao kredit koji su nam građani dali da se suštinski promenimo, a ne kao podršku za ono što sada jesmo. Ako to ne shvatimo, posledice će biti pogubne po stranku. Plan promena za koje se zalažem posledica su izvučenih pouka i najozbiljnija vrsta političke reakcije koju može jedna stranka da uputi građanima tražeći nazad izgubljeno poverenje i podršku novih birača.

● **Zašto bi građani uopšte razmišljali da glasaju za DS na sledećim izborima?**

- To je pitanje koje će se logično postaviti ako se ne promenimo. Međutim, ako se promenimo na način o kojem sam govorio, onda će pitanje biti drukčije intonirano: zašto bi građani uopšte razmišljali da glasaju za DS kada se to nameće kao logičan izbor?

DS brani pravo na slobodnu reč

Izgleda da stranačka nomenklatura nije ništa naučila iz tri izborna poraza. Postali smo stranka sitnih ličnih interesa i trulih kompromisa, što su građani prepoznali i kaznili. Ostali smo bez podrške većine kvalitetnih i slobodoumnih ljudi. Izneverili smo ih. Zato moramo da se menjamo, kaže za Danas Srbo-ljub Antić, kandidat za predsednika DS.

● **Koja je Vaša prednost u odnosu na protivkandidate?**

- Imam nekoliko prednosti u odnosu na ostale kandidate. Prva je veliko i raznovrsno iskustvo koje obuhvata nauku, biznis, nevladin sektor, vladu i internacionalne finansijske institucije kakvo nema nijedan od kandidata. Druga prednost su rezultati. Kao ministar energetike u prelaznoj Vladi Srbije (2000) izbacio sam posrednika u trgovini gasom Progres gas trejding i napravio direktan ugovor između NIS-a i Gasproma. Zahvaljujući tome je do povratka posrednika 2006. Srbija uštedela oko 100 miliona dolara na uvozu gasa iz Rusije. Učestvovao

SRBOLJUB ANTIĆ

Rezultati ovih izbora će zapravo biti jasna poruka građanima da li je DS izvukla pouku

sam u otpisu oko četiri milijarde dolara duga Srbije koje je MMF aminovao i sprečio podelu kvote Srbije u MMF-u u slučajevima secesije Crne Gore i Kosova. Treća prednost je jasan i razrađen plan promena u Demokratskoj stranci (ljudi, organizacija, statut, finansije, program). I na kraju, činjenica je da nisam deo nijednog klana i neuspešne partijske elite.

● **Koje su tri ključne tačke Vašeg programa?**

Promena ljudi: Ljudi koji su doveli DS u problem ne mogu da je promene. Oni moraju biti promenjeni. DS-u trebaju ljudi sa kičmom, a ne ljudi sitnog interesa. Samo novi i neistroseni ljudi mogu svojim radom i energijom da stranku izvedu iz problema.

Promena statuta: Opštinski odbori će imati samostalnost u odlučivanju o postizbornim koalicionim na lokalnom nivou. Imaće takođe i odgovornost za tu odluku. Ako nakon narednih izbora stranka osvoji manje odborničkih mandata, zahtevaću njihovu odgovornost. Članovi Demokratske stranke neće biti isključivani zbog delikta mišljenja. Demokratska stranka brani pravo na slobodnu reč. Ako želite da budete predsednik Demokratske stranke, to možete biti u dva mandata. To je dovoljan period da pokažete da ste sposobni da povećate broj poslanika u republičkom i pokrajinskom parlamentu i broj odbornika u lokalnoj samoupravi.

Organe i tela ćemo menjati i učiniti efikasnijim. Predlažem da Glavni odbor ima najviše 250 članova, da imamo samo dva potpredsednika (jednog zaduženog za stranačku organizaciju i drugog za stranačke politike), kao i da Politički savet dobije novi sastav koji će biti aktivniji u kreiranju stranačke politike.

Promena programa: Želim da inoviram stranački program. Mora da bude realističan i baziran na struci. Uz zadržavanje socijaldemokratske orijentacije okrećemo se i privatnom sektoru da bismo proširili bazu glasača.

● **Sa kakvim legitimitetom ćete nastupati kao predsednik Demokratske stranke u političkom životu Srbije, ali i u stranci, ako vas izabere manje od 10000 ljudi?**

- Demokratska stranka na ovim izborima ima 18.197 verifikovanih birača. Žao mi je što ih nije i više, ali je to daleko veći broj ljudi sa pravom da odlučuju nego kod bilo kojih ranijih stranačkih izbo-

Ekonomista

Ministar finansija Vlade u senci DS. Predsednik Resornog odbora za finansije i monetarnu politiku. Ministar energetike i rudarstva Vlade Srbije 2000. Na mestu ministra organizovao uvoz sirove nafte, lož-ulja, prirodnog gasa i električne energije u vreme nestašica. Inicirao uvođenje tržišnih cenovnih mehanizama u energetici i učestvovao u kreiranju inicijalnih planova reformi u sektoru energetike i rudarstva. Radio je u MMF kao viši savetnik izvršnog direktora od 2001. do 2012. Bio je istraživač Ekonomskog instituta kao i Instituta društvenih nauka. Rođen je 20. decembra 1955. u Beogradu. Doktor ekonomskih nauka.

ra po delegatskom principu. Mi ovim unosimo jednu potpuno novu praksu u politički život Srbije. Ko god da bude izabran, imaće pun legitimitet potvrđen na prvim direktnim unutarstranačkim izborima u istoriji višestranačja u Srbiji.

● **Koju ste pouku izvukli iz poraza 2012. i perioda do sada?**

- Izgleda da stranačka nomenklatura nije ništa naučila iz tri izborna poraza. Postali smo stranka sitnih ličnih interesa i trulih kompromisa, što su građani prepoznali i kaznili. Ostali smo bez podrške većine kvalitetnih i slobodoumnih ljudi. Izneverili smo ih. Zato moramo da se menjamo. Želim da DS vrati poverenje i ponovo bude organizacija koja okuplja ljude spremne da menjaju srpsko društvo. Rezultati ovih izbora će zapravo biti jasna poruka građanima da li je Demokratska stranka izvukla pouku. Verujem da su članovi stranke toga svesni.

● **Zašto bi građani uopšte razmišljali da glasaju za DS na narednim izborima?**

- Ukoliko se promenimo, imaće razloga da glasaju za Demokratsku stranku. Sve više građana želi da glasa za nešto ili nekoga, a ne protiv nečega ili nekoga. O nama će razmišljati ako promenimo ljude koji vode stranku, ali i našu politiku i način funkcionisanja. Građani jasno poručuju da više ne žele istrošene političare koje gledaju već godinama. Žele stranku koja ima jasnu politiku koja rešava njihove probleme i gradi državu i njene institucije. Od političara očekuju da ih uvažavaju i da poštuju zakone. Verujem da Demokratska stranka nakon ovih izbora može da vrati poverenje građana. Zato sam se i kandidovao.

KANDIDATI ZA POTPRESEDNIKA KOJI GA PODRŽAVAJU

Vladimir Domazet

KO VODI DIREKTNE IZBORE ZA RUKOVODSTVO S - NOVINA NA POLITIČKOJ SCENI S

Debate kao novost

Demokrate su probile led jer su prvi put u istoriji stranačkog života u Srbiji tokom septembra organizovali javne debate na kojima su učestvovali kandidati za predsednika DS. Redosled izlaganja je određivan žrebom, a maksimalno trajanje debata bilo je dva sata. Prema utvrđenim pravilima, najpre su četvorica kandidata imala trominutno izlaganje na temu „Zašto baš ja za predsednika Demokratske stranke“, potom su u četiri segmenta kandidati imali po dva minuta za odgovore na razno-

lika pitanja u vezi sa DS-om, a zatim je moderator diskusije imao pravo da postavlja potpitanja. Na kraju segmenata kandidati su imali prilike da jedni drugima upućuju po jednu repliku, kao i da daju odgovore na te replike u trajanju od minut. Osim kandidata i moderatora, pravo da propituje kandidate imala je i publika, kojoj su uoči debata deljene cedulje za pitanja. Diskutovalo se na teme kao što su: „DS kao stožer opozicije“, „Kako vidim DS za četiri godine“, „Politika DS-a“, „Predsednički izbori u Srbiji“... Javne debate organizovane

su u Beogradu i još nekim gradovima Srbije, poput Kragujevca i Niša. Ton rasprava bio je krajnje uljudan.

Kad je reč o direktnim izborima za stranačko rukovodstvo, njih je 2008. organizovala Liberalno-demokratska partija Čedomira Jovanovića, ali i liberali sada kažu da organizacioni poduhvat kakav je sada preduzela DS jeste velika novina u obnovljenom višestranačju u Srbiji. Sve partije u poslednjih 25 godina rukovodstvo biraju posredno, preko delegata na izbornim skupštinama.

Kandidati za pre
Kakva je

Beograd - Četiri kandidata za predsednika Demokratske stranke vode kampanju na Tviteru koja podseća ni manje ni više nego na pravu kampanju pred predsedničke ili parlamentarne izbore u državi. Tu su slogani, obećanja, promotivni spotovi, izveštaji o predizbornim aktivnostima, ali i po-koja kritika protiv kandidata.

Bojan Pajtić, Dragan Šutanovac, Zoran Lutovac i Srbojub Antić tokom septembra skoro svakodnevno su bili aktivni na svojim ličnim nalogima na Tviteru. Svako na svoj način.

Pajtić (@PajticBojan) na Tviteru 11.500 pratilaca, ali do ove kampanje nije bio preterano aktivan, naime ima ukupno 1.100 objavljenih tvitova uprkos svakodnevnom „tvitanju“ u poslednje tri sedmice. I njegova kampanja na ovoj mreži, može se reći, bila je najskromnija. Na njegovom twiter „zidu“ mogu se videti najave i fotografije sa predstavljanja svog tima po lokalnim odborima u Srbiji, bez ikakvih parola i obećanja - samo informativno. Osim toga, tu su i njegove reakcije i komentari kao aktuelnog predsednika DS na račun vlasti u Srbiji.

S druge strane, Dragan Šutanovac ima pravu, ozbiljnu i agresivnu kampanju na internetu. Njega na Tviteru, gde se predstavlja kao Profesionalac (@ŠutanovacDragan), prati čak 45.700 ljudi, ima ukupno više od 29.000 tvitova, ali nije mnogo pisao o unutarstranačkim izborima. Delio je sa svojim pratiocima privatne fotografije i nekoliko muzičkih pe-

Generalni sekretar DS o proceduri za biranje

Kuzmanović: Verujem da će glasati oko 18.000 ljudi

Za neposredne izbore interesovanje je pokazalo nešto preko 21.000 članova Demokratske stranke. Ipak, po Pravilniku o izborima, pravo glasa će imati samo oni koji su lično izvršili registraciju i platili članarinu do 25.

- Iz tehničkih razloga, jer je u pitanju potpuno volonterska aktivnost, verovatno će biti potrebna barem 24 sata da ih volonteri dostave u centralu Demokratske stranke, kaže generalni sekretar DS.

Ocenjujući značaj javnih debata tokom izbornog procesa u

pravcima politike u jednoj stranci i sasvim logično je da ovakav novi kvalitet diskusije bude prvo primenjen u Demokratskoj stranci koja je uvek prednjačila u borbi za demokratske procese u Srbiji. Za našu zemlju bi bilo korisno da i druge stranke primenjuju ovaj model pred svoje izbore. A svakako bi bilo važno da se organizuju ovakve debate između lidera parlamentarnih stranaka pred državne izbore, jer je to najsigurniji način da birači steknu sliku ko se za šta zalaže i šta od koga može da se očekuje, konstatuje Branimir Kuzmanović.

Branimir Kuzmanović

Foto: Dragan Antonić / FoNet

■ **Očekujemo da će prvi nezvanični rezultati biti poznati već oko 22 sata u subotu, 24. septembra**

■ **Javne debate organizovali smo na sličan način kao kod britanskih laburista**

avgusta. Prema zainteresovanosti članstva u poslednjih 15 dana, taj broj bi bio značajno veći da se registracija nije vršila usred leta. Verujem da će nakon zaključivanja biračkog spiska 48 sati pred izbore taj broj biti oko 18.000 birača, ukoliko se usvoje svi prigovori koji su dati Izornoj komisiji, navodi Branimir Kuzmanović, generalni sekretar Demokratske stranke, odgovarajući na naše pitanje koliko će članova Demokratske stranke učestvovati na prvim direktnim izborima za predsednika DS i postoje li uslovi koje članovi treba da ispune da bi mogli da glasaju.

Upitan da li je moguć i drugi krug glasanja i u kojem roku bi bilo organizovano novo glasanje, Kuzmanović objašnjava da ukoliko nijedan od kandidata ne dobije preko 50 odsto glasova u prvom krugu, biće organizovan drugi krug glasanja 14 dana nakon prvog kruga u kome učestvuju dva kandidata sa najvećim brojem glasova u prvom krugu.

Odgovarajući na pitanje da li će biti organizovana „izborna noć“ u DS-u i koliko će, okvirno, biti potrebno da se izbroje glasovi, naš sagovornik odgovara da „očekujemo da će prvi nezvanični rezultati biti poznati već oko 22 sata u subotu, 24. septembra, dok će zvanični rezultati izbora biti proglašeni nakon prikupljanja zapisnika sa svih biračkih mesta“.

DS, Kuzmanović ukazuje da su „javne debate kandidata potpuna novost u srpskoj politici“.

- Organizovane su na vrlo sličan način kao kod britanskih laburista. Pokazuju da se i u Srbiji može diskutovati argumentovano i civilizovano o mogućim

Predsednik Organizacionog odbora za sprovođenje izbora

Branimir Kuzmanović je rođen 1968. godine u Beogradu. Osnovnu i srednju školu završio u Beogradu, kao i Elektrotehnički fakultet. Bavio se programiranjem i računarskim novinarstvom. Član je Demokratske stranke od 2. februara 1990. godine. Od 1996. odbornik na Vrača-

ru, od 2000. godine član, a zatim i predsednik Izvršnog odbora Skupštine opštine Vračar, od 2004. godine do juna 2006. član Opštinskog veća.

Za predsednika Gradske opštine Vračar prvi put je izabran 13. juna 2006. godine, reizabran 26. juna 2008. godine i 21. juna 2012. U Demokratskoj stranci obavljao sledeće funkcije: člana Opštinskog odbora Vračar (1990), potpredsednika Opštinskog odbora (1998), predsednika Opštinskog odbora (2001), člana IO Gradskog

odbora Beograd (1997), potpredsednika Gradskog odbora Beograd (2007), člana Glavnog odbora DS (2006). Na sednici Glavnog odbora DS održanoj 29. juna 2014. izabran je za generalnog sekretara Demokratske stranke. Od 1999. godine instruktor za političke veštine Nacionalnog demokratskog instituta.

Držao je obuku političkim aktivistima u Maroku, Azerbejdžanu, Rumuniji, Belorusiji, Poljskoj, Makedoniji i Crnoj Gori. Govori engleski jezik.

Koje predsednik Izborne komisije DS

Dušan Dinčić

Dušan Dinčić je potpredsednik Gradskog odbora DS Beograd. Rođen je 1975. godine u Beogradu. Diplomirao na Pravnom fakultetu u Beogradu 2001. Godine 2000. završio diplomanske studije na Beogradskoj otvorenoj školi. Član je DS od februara 1993. Prvi put biran za člana stalnog sastava Glavnog odbora DS 1995.

Od 1996. do 1999. predsednik Demokratske omladine. Predsednik Opštinskog odbora DS Savski venac od 2005. do 2011. Od 2014. član statutarne komisije DS. Zaposlen u Okružnom sudu u Beogradu od 2001. do 2004. godine, pravosudni ispit položio 2004. godine. U GO Savski venac od 2004. bio na funkciji člana opštinskog veća i načelnika opštinske uprave. Izabran je za predsednika te beogradske opštine 2012. godine.

Bez gostiju iz inostranstva

Nismo nikog zvali jer se organizuju neposredni izbori na više od stotinu mesta, a ne Skupština na jednom mestu, kaže predsednik demokrata Bojan Pajtić odgovarajući na pitanje da li će predstavnici Socijalističke internacionale ili Partije evropskih socijalista, čija članica je Demokratska stranka, prisustvovati stranačkim izborima. Pajtić ističe da

„kada je Skupština na jednom mestu, onda imate i gde da pozovete goste, i oni imaju gde da se povrate“, dok „neposredni izbori liče na parlamentarne“.

Demokratska stranka je punopravna članica Socijalističke internacionale (SI). SI je svetska organizacija radničkih, socijalističkih i socijaldemokratskih partija građanske leveice. Članstvo DS-a u SI predstavljalo je priznanje i međunarodnu potvrdu demokratskog opredeljenja stranke.

DS je takođe pridružena članica Partije evropskih socijalista, grupacije koju čine 32 člana i dodatne političke formacije. U programu PES za Evropu navodi se između ostalog: podsticaj privrede i sprečavanje finansijske krize, nova društvena Evropa - da se ljudima da posao za kapital, pretvaranje Evrope u vodeću snagu sveta u borbi protiv klimatskih promena, promovisanje jednakosti polova, razvijanje efikasne politike o imigraciji... Funkcioneri DS i PES-a imaju redovne kontakte. Između ostalog, Partija evropskih socijalista je izrazila duboko žaljenje zbog napada na funkcionere Demokratske stranke na Đeram pijaci u Beogradu tokom izborne kampanje u martu ove godine. Takođe, predsednica Organizacije žena PES Zita Gurmai je u aprilu na štandu DS u Subotici poručila da premijer Mađarske Viktor Orban ne bi trebalo da se meša u izbore u Srbiji.

STRANKE 24. SEPTEMBRA SRBIJE -

predsednika Demokratske stranke aktivni na internetu e kampanja na Tviteru?

sama, ali je zato retvitovao često postove sa specijalnog naloga koji vodi kampanju njemu za predsednika DS.

Nalog „Šutanovac predsednik“ (@SoldierOfDS) prati više od 3.800 ljudi i broji 32.000 objava. Međutim, ovaj profil nije nastao samo za potrebe predsedničkih izbora u DS, jer se navodi da je kreiran još decembra 2011. godine, što znači da je za potrebe kampanje samo preimenovan. Na njemu se vodi kampanja za koju se iz priloženog može reći da uloženo mnogo truda. Šutanovac ima promotivne spotove sa sloganima, fotografije sa predstavljanja svog tima, kao i izjave tipične za izborne kampanje i na širem nivou. U jednom od spotova predstavlja se sa ko-

Detalji sa društvenih mreža

gde je bio“, „DS je jednom imala jednog Koštunicu. Demokrate ne smeju da se prevare ponovo! Prošlo je vreme političkih Trutova! Vreme je za Reformatore!“...

Treći kandidat Zoran Lutovac ima skoro 4.500 pratilaca i skoro

še od 500 objava. Za razliku od ostalih, uz fotografije sa predstavljanja svog tima i drugih aktivnosti, Antić se dosta bavio i kritikama dosadašnjeg rada stranke, ali i protivkandidatima generalno.

„Neke moje stranačke kolege me optužuju da sam neoliberal, ali sam ja za razliku od njih protiv davanja subvencija stranim investitorima“, „Nije dovoljno da nešto želiš da uradiš. Moraš i da znaš kako se to radi“, „DS može unedogled da menja svoje predsednike, ali zapravo mora da promeni način funkcionisanja. To je reforma“, „Imali smo Tadića, onda Đilasa i sada Bojana na čelu DS, ali nismo promenili ono što su nam građani rekli da moramo da menjamo. #poverenje“, neki su od objava Antića. Pre nekoliko dana na Tviteru se i žalio zašto je Informativna služba stranke pustila saopštenje o tome koje javne ličnosti podržavaju Pajtića da bude ponovo predsednik DS. „Zašto se stranačke službe koriste za kampanju jednog kandidata?“, napisao je Antić. **Bojan Cvejić**

14.000 tvitova. Poslednjih nedelja takođe je vodio aktivnu kampanju za predsednika Demokratske stranke. „DS da pokaže na sopstvenom primeru kako bi trebalo da izgleda uređeno društvo za koje se zalaže“, navodi u jednom tvitu. „Vreme je da menjamo koncept i organizaciju stranke. Da gradimo stranku koja neće zavistiti od jednog čoveka“, poručuje Lutovac na Tviteru.

Za razliku od ova tri „starosedeoća“ na Tviteru, Srbljub Antić pridružio se bici na ovoj mreži tek prošlog meseca. Za sada ima nešto više od 1.000 pratilaca i već vi-

Izbori za biti ili ne biti

Izbori u DS su bitka za najbolju sobu u Titaniku. A sve četiri kampanje kandidata za predsednika svedene su na to ko će određivati listu poslanika, sažeo je u dve rečenice nekoliko meseci kampanje jedan član DS. Demokrate su na istorijskom minimumu podrške, dotakle su dno ali nisu skroz potonule, jer od nekada luksuznog broda viri još šest odsto olupine. Pre bi se moglo reći da DS liči na kruzer Kosta Konkordija koji se nasukao na obalu posle čega je kapetan odgovoran za nesreću pobjegao ostavljajući posadu i putnike da se snađu.

Hoće li DS ipak doživeti sudbinu Titanika ili će se ljudi iz čamac za spasavanje ponovo ujediniti i porinuti novi i bolji brod pitanje je za 98 miliona i kusur dinara koliko je u blokadi račun ove stranke. Treba izabrati i novog kapetana i buduće putnike uveriti da je ponuda na brodu baš ono što njima treba, a bezbednost zagarantovana.

Fraze poput moramo da se promenimo i modernizujemo, ponovo zadobijemo poverenje, damo šansu mladima, suštinski pokažemo da smo razumeli poruku građana na poslednjim izborima, promenimo ljude na vodećim pozicijama koji nikada nisu bili u opoziciji, budemo spremni, jer ranije nismo bili, na neophodne reforme, svaki nam je čovek potreban, dole, Vučić i sa nama na vlasti plate i penzije neće biti umanjivane, više nikome ništa ne znače. Ništa od ponuđenog što izgovaraju predsednički kandidati nije jasna politika i misija. Politiku su demokratama ukrali i unapredili politički protivnici, a misiju je sama izgubila boravkom na vlasti.

Stvari u kampanji su, čini se, postavljene u pogrešnom smeru. Oko 19.000 birača DS obilazi čak četiri kandidata. Neki bi rekli nit manje stranke nit više kandidata. Kandidati promovišu sebe i svoj tim. Predlažu reforme, oštre rezove, red i rad. Rečju, bave se sobom i strankom. Članovi odlučuju kako će stranci biti bolje i ko je sposoban da stranku oživi. Međutim, članovi DS bi sa tih tribina i skupova trebali da ponesu ideju o tome kako će većini građana u ovoj zemlji olakšati život i prepričavati i širiti dalje plan koji su čuli. Tako valjda nastaje velika ideja oko koje se okupljaju ljudi koji su spremni da na njenom ostvarivanju rade i glasaju.

Kandidati pričaju da imaju plan, ali ga ne obrazlažu građanima od kojih sutra očekuju glas. Argument da su ovo unutarstranački izbori ne bi trebalo da bude presudan za to da kandidati u svakom gradu u kojem su bili kažu i objasne svoju ekonomsku, zdravstvenu, prosvetnu, kulturnu spoljnu i još poneku politiku. Sigurno ih građani u početku neće slušati, ali dok god postoji onih šest odsto pojedinaca, od kojih je bar polovina glasala za DS jer smatra da ta partija treba da postoji, medijska blokada, na koju se u DS žele, i otpor građana, ne smeju da budu problem.

Demokratska stranka treba da postoji jer

Lidija Valtner

nijedan demokratski proces u prošlosti nije nastao i razvijao se bez nje. Demokratska stranka treba da opstane i bude protivteža vlasti. Demokratska stranka treba da opstane jer su ostale stranke građanske opozicije još manje od sada male DS, a nove opcije, ideje i ljudi nisu na vidiku. Demokratska stranka treba da opstane jer većina onih koji su nekada zbog nje šetali i borili se za demokratiju i pravdu ne glasaju na izborima.

S druge strane, Demokratska stranka možda neće opstati ako će njen predsednik da šuruje i koketira, ma iz kog razloga, sa strankama koje ne podržavaju jednu od njenih izvornih ideja a to je ulazak Srbije u EU. Demokratska stranka neće uspeti ako nema

jasan i realan plan za podizanje životnog standarda i ako joj vlast bude važnija od

građana. Demokratska stranka ne može biti velika ako se nastavi sa podelama i podmetanjima ove ili one grupe u njoj. Demokratskoj stranci nema budućnosti na vlasti, ako se sada jasno ne odredi prema uticaju Moskve u ovoj zemlji i ako glasno čuti na tenzije u regionu. Demokratska stranka nam ne treba ako ne

prihvata odgovornosti za zločine ove zemlje i pojedinaca iz prošlosti. Demokratska stranka nema smisla ako ne prizna da je Kosovo nezavisna država i nastavlja politiku i Kosovo i EU.

Čini se da građani Srbije, koji su prema nekim statistikama i istraživanjima mahom nesrećni, ali većinski govore da zemlja ide u dobrom pravcu, nisu spremni da čuju i razumeju realnost. Izborni rezultati vladajuće stranke to pokazuju. Iako se od velikih političkih tema ne živi, demokrate bi morale da budu svesne da od stava Srbije oko tih važnih pitanja može da zavisi sve ostalo, jer Srbija nije u bezvazdušnom prostoru. Demokrate najpre moraju to da shvate a onda javno, jasno i bez straha iznose stavove koji se očekuju od stranke koja namerava da se reformiše i raščisti s greškama i nemilom prošlošću.

Neposredni izbori i debate kandidata dobar su put u izgradnji demokratije unutar stranke. Ako se uspešno sprovede ovakav vid izbora stranačkih prvaka, on bi mogao biti recept za izbor lidera koji će imati pun legitimitet u koji niko neće sumnjati i ostavljati prostora onima koji su navodno oštećeni da podrivaju autoritet novog predsednika. A kako se u tajnosti šuška i ovaj vid rasprave mogao bi biti primenjen i za izbor zajedničkog kandidata za predsednika građanske opozicije Srbije.

Ako se uspešno sprovede ovakav vid izbora stranačkih prvaka, on bi mogao biti recept za izbor lidera koji će imati pun legitimitet u koji niko neće sumnjati

Sve podseća na predsedničke ili parlamentarne izbore

jim se sve svetskim zvaničnicima susretao Šutanovac u vreme dok je bio ministar odbrane. „Mnogo puta više od ministarske pozicije... Sa predsednicima i potpredsednicima velikih država“, stoji napis uz taj video.

Neki od tvitova na profilu koji vodi kampanju Šutanovcu tokom septembra su: „Svako od vas zna da moramo da izvršimo promene! Nudim vam Tim. Ja sam samo prvi u timu!“, „Ako se posle 20 godina članstva u DS neko pojavljuje kao Novo Lice koje treba da Spasi stranku onda je bolje da ostane

Mićunovićev lažni Fejsbuk

Zanimljivo je da su u okviru izborne borbe u DS bili aktivni i profili na društvenim mrežama spornog identiteta. Tako je Dragoljub Mićunović, predsednik Političkog saveta i osnivač DS, obavestio javnost da nikada nije imao svoj profil na društvenoj mreži Fejsbuk. „Svi profili koji na ovoj društvenoj mreži postoje pod mojim imenom su lažni. Na tim profilima se, potpuno neovlašćeno s moje strane, objavljuju moje navodne izjave i komentari, što je zloupotreba ove društvene mreže i mog imena. Radi se o grupi krađi identiteta“, navodi Mićunović u pisanoj izjavi. „S obzirom da nema načina da preko Fejsbuka izdejstvujem ukidanje ovih lažnih naloga, prinuđen sam da ovim putem obavestim javnost o tome“, dodaje on. „Građanima

Lažni fejsbuk profil

i članovima DS je poznato da sam uvek sve svoje stavove iznosio javno, jasno i da sam uvek čvrsto i uvereno stajao iza njih, a to ću nastaviti da činim i ubuduće. Ko-

mentari povodom izbora u DS i pojedinim kandidatima koji su na ovim lažnim profilima poslednjih dana plasirani kao moji potpuno su lažni“, ističe Mićunović.

Tekstovi: Marija Stojanović

DEMOKRATSKA STRANKA - SINONIM ZA

Za nešto manje od jednog veka DS promenila sedam predsednika

Svi rascepi i ujedinjenja demokrata

Demokratska stranka je za nešto manje od jednog veka, koliko postoji sa prekidima, prošla dugačak put od prve jugoslovenske stranke, debatnog kluba šarolike grupe intelektualaca, preko najjače opozicione stranke i pokretača promena u zemlji, stranke koja je imala sve ključne pozicije u Srbiji, pa sve do pozicije da se bori za cenzus. Iako je u ovako dugačkoj istoriji promenila svega sedam predsednika, svaku promenu na vrhu stranke pratili su unutarstranački sukobi i deobe. Prema grubim procenama, direktno ili indirektno iz Demokratske stranke u poslednjih 25 godina, od kada je obnovljena, do danas nastalo je petnaest novih stranaka. Svakih 20 meseci po jedna nova stranka.

Prvi predsednik i osnivač Demokratske stranke bio je Ljubomir Davidović, koji je bio i predsednik Narodne skupštine i gradonačelnik Beograda. Stranka je osnovana 1919. godine na osnivačkom kongresu u Sarajevu, a pored Davidovića njeni osnivači bili su Svetozar Pribičević, Jaša Prodanović, Vojislav Veljković, Božidar Maksimović, Kosta Kumanudi. Na prvim izborima u Kraljevini SHS koji su održani 1920. Demokratska stranka osvaja najviše glasova pojedinačno (92), i u koaliciji sa drugim strankama formira Vladu, čiji je predsednik postao Ljubomir Davidović. DS je još nekoliko puta tokom dvadesetih godina učestvovala u Vladi, a posle zavođenja diktature kralja Aleksandra 1929. godine, prešla je u opoziciju, u kojoj ostaje sve do Drugog svetskog rata. Nakon smrti Davidovića, na čelo stranke dolazi Milan Grol, poznati srpski intelektualac i upravnik Narodnog pozorišta u Beogradu.

Kada je Nemačka 1941. okupirala Kraljevinu Jugoslaviju, deo rukovodstva DS odlazi u Veliku Britaniju, gde sa ostalim strankama pristupa Vladi u izbeglištvu. Po završetku rata i sporazuma Petra II Karađorđevića i Josipa Broza Tita, deo rukovodstva DS se vraća u zemlju i učestvuje u Privremenoj vladi. Predsednik DS Milan Grol postaje potpredsednik Vlade, ali zbog komunističke represije i neregularnosti rukovodstvo DS 1945. godine poziva narod da bojkotuje komunističke iz-

Zoran Đinđić

Foto: Stanislav Milošević

bore. Ubrzo DS prestaje sa radom, a deo rukovodstva odlazi u emigraciju ili u zatvor.

Pola veka kasnije, uoči početka raspada SFRJ, grupa istaknutih srpskih intelektualaca u Beogradu obnovila je rad DS-a. Na osnivačkoj skupštini, 3. februara 1990. godine, za predsednika stranke izabran je Dragoljub Mićunović, a za predsednika IO Kosta Čavoški. Samo godinu dana je bilo potrebno da se pokretači stranke posvađaju i razidu. Grupa od desetak uglednih ličnosti koju su predvodili akademik Nikola Milošević i Kosta Čavoški odvajaju se od Mićunovića, nezadovoljni što će DS učestvovati na izborima koje je raspisao Slobodan Milošević i 12. aprila 1991. godine osnivaju Srpsku liberalnu stranku. Nova kalendarska godina donela je novo, ovaj put još ozbiljnije, cepanje DS. Sukob je nastao povodom toga da li stranka treba da učestvuje u stvaranju koalicije sa SPO-om i nezavisnim intelektualci-

ma, a pod imenom DEPOS. Glavni odbor DS-a odlučio je da podrži DEPOS, ali ne i da mu pristupi. Zagovornici DEPOS-a, koje su predvodili narodni poslanici Vojislav Koštunica i Mihajlo Kovač, akademik Borislav Pekić i Mladen Srbino-

ekonomista formirala je „ekspertski tim“ G17, koji je predvodio Mladen Dinkić. Eksperti su se ubrzo pridružili DS, ali ljubav prema demokratama prestaje 2003. godine kada eksperti na čelu sa Miroljubom Labusom osnivaju stranku G 17 plus. Ta stranka će sledećih deset godina i sa promenjenim imenom u Ujedinjeni regioni bukvalno žariti i još više paliti srpskom ekonomijom.

Iz DS 2005. godine isključen je Čedomir Jovanović, koji te iste godine osniva Liberalno-demokratsku partiju. Nakon Jovanovićevog isključenja u DS koja je u to vreme imala gotovo sve poluge vlasti, od predsednika, premijera, preko ministra, nastupilo je neprirодно zatišje, koje je trajalo sve do gubitka vlasti i prelaska u opoziciju. Nakon smene Borisa Tadića sa mesta predsednika DS i izbora Dragana Đilasa za prvog čoveka stranke ponovo počinju lomovi. Najpre je zbog nepoštovanja stranačke discipline, iz stranke isključen nekadašnji potpredsednik stranke i ministar Dušan Petrović, a mesec dana kasnije istu kaznu dobio je i Vuk Jeremić, kog nije spasilo ni to što se u trenutku isključenja nalazio na dužnosti predsedavajućeg Generalne skupštine Ujedinjenih nacija. Nakon izlaska iz DS Petrović osniva novu stranku Zajedno za Srbiju. Zajedno sa potpredsednikom DS-a Miodragom Rakićem, bivšom ministarkom Snežanom Malović i Jelenom Trivan, i višegodišnji predsednik DS Boris Tadić odlazi iz DS i osniva Novu demokratsku

■ Prema grubim procenama, direktno ili indirektno iz Demokratske stranke u poslednjih 25 godina, od kada je obnovljena, do danas nastalo je petnaest novih stranaka. Svakih 20 meseci po jedna nova stranka

Dani osnivanja DS: Arhivska fotografija

Jedna od prvih televizijskih debata u obnovljenom višestranačju: Čelnici DS predstavljaju program

vić, prof. Radoslav Stojanović, Vladan Batić 26. jula 1992. godine osnivaju Demokratsku stranku Srbije, a za predsednika je izabran Koštunica. Pet godina kasnije Batić odlazi iz DSS i osniva DHSS.

Nedugo poslije odlaska Koštunice i društva, u DS-u su počeli novi sukobi oko leaderske pozicije. Ovaj put Dragoljub Mićunović je za protivnika imao Zorana Đinđića. I ubedljivo je izgubio. Na vanrednoj skupštini stranke, 5. januara 1994. godine, Mićunović je podneo ostavku na mesto predsednika, a Vida Ognjenović na mesto potpredsednika stranke. Mićunovića je zamenio Đinđić, a Ognjenovićevu Miroljub Labus. Dve godine kasnije Mićunović je osnovao Demokratski centar, a nakon osam godina ta stranka se „utopila“ u DS. Sredinom 1999. godine došlo je do žestokog sukoba između Zorana Đinđića i Slobodana Vuksanovića, kome je dosadilo da bude u Đinđićevoj senci i samo potpredsednik. Sukob je završen tako što je 27. februara 2000. godine Đinđić ponovo izabran za predsednika, a Vuksanović je napustio stranku. Kasnije je osnovao NDS.

Poslednje godine prošlog veka, grupa od 17

stranku. Sopstvenu Novu stranku u međuvremenu je osnovao i Đinđićev najbliži saradnik Zoran Živković. Poslednji je stranku napustio Borislav Stefanović i osnovao je Levicu Srbije.

Prvi predsednik obnovljenog DS-a, Dragoljub Mićunović, danas je predsednik Političkog saveta stranke i narodni poslanik. Vojislav Koštunica je otišao u političku penziju i mesto lidera DSS-a prepustio Sandi Rašković Ivić. Nikola Milošević je umro. Kosta Čavoški je slobodan strelac koji daje podršku Pokretu Dveri. Zoran Đinđić je ubijen 2003, Boris Tadić je i dalje lider SDS-a, a Jovanović vodi LDP. Aktuelni predsednik DS Bojan Pajtić danas se bori za prevlast u stranci.

Demokratska stranka je danas opoziciona stranka u parlamentu i ima petnaest poslanika i to zajedno sa otepljenim strankama Novom strankom i Zajedno za Srbiju. U parlamentu su, na opozicionoj strani i sateliti DS, LDP, Tadićev SDS i DSS. Liberalna stranka, G17, Ujedinjeni regioni Srbije i Narodna demokratska stranka više ne postoje.

Autorka: Mirjana R. Milenković

DEMOKRATSKE PROMENE I VIŠEPARTIZAM

Sociološkinja Vesna Pešić za Danas

„Povući hrabar iskorak u odnosu na Tadićev DS“

Beograd - Srbija je danas pod okupacijom i unutrašnjom i spoljašnjom. Dok ona tone u tešku civilizacijsku regresiju i kapaciteti se tanje, glasači Demokratske stranke su podizali lestvicu svojih očekivanja. To je ta nelagoda, očekivanja su velika a realnost ih ne podržava. S druge strane, lako je podići lestvicu u odnosu na DS Borisa Tadića, greške se moraju tačno definisati i odbaciti - ističe u razgovoru za Danas sociološkinja Vesna Pešić u odgovoru na pitanje da li DS ima šanse za „oporavak“ sa aktuelnim kandidatima za predsednika.

Ona napominje da je šansa ovih izbora da se „DS iznutra sredi, a to znači da se integriše i funkcionise u punom kapacitetu“.

- Do sada ste imali razbacane grupice koje ne komuniciraju. Ako sada izbegnu podele „na moje i tvoje ljude“, ukoliko naprave dobar operativni tim i pokrenu život stranke, to bi bio uspeh. A to zavisi od sposobnosti da se osmisli nova politička pozicija oko koje ljudi hoće da se angažuju.

Na pitanje kako ocenjuje kandidate za predsednika, odnosno koji od predložene četvorice, prema njenom mišljenju, ima najviše potencijala da povrati snagu te stranke, sagovornica Danasa podse-

ća da je na izborima podržavala DS i da je tada bila navijač.

- Spolja je teško procenti koji kandidat ima najviše talenta da okupi i mobilise stranku. Ne znam ni kakve ih političke ideje vode. A od toga zavisi mobilizacija. Suština je povući jasan i hrabar iskorak, ne samo u odnosu na Tadićev DS, nego i dominantnu nacionalnu politiku koja uništava Srbiju decenijama. Pogledajte u kom polju je predsednik HDZ Andrej Plenković u Hrvatskoj napravio civilizacijski iskorak, to mora i ovdje da se desi. Tu su ključevi našeg ropstva. Nažalost, nisam imala prilike da čujem njihove debate. Čini mi se da se Šutanovac najviše trudio - smatra Vesna Pešić.

Komentarišući četiri pitanja o kojima ce se članstvo prilikom izbora predsednika, takođe, izjašnjavati, i odgovarajući na pitanje kakav rezultat predviđa za članstvo u NATO, istopolne brakove, a kakav za reintegraciju stranaka koje su izašle iz DS, Pešić ističe da su izjašnjavanja o tim pitanjima bez široke debate nepotrebna na izbornoj skupštini.

- To bi trebalo preskočiti. Bolje bi bilo da svaki kandidat izađe sa svojim idejama o politici i strategiji stranke u cilju smene ove ubitačne vlasti nego

da se prebrojavaju oko tih pitanja. Prostim izjašnjavanjem bi se nepotrebno zakucavali i sebi naštetili. Umesto gubljenja vremena na reintegraciju DS, što je po pravilu neuspešno, bolje je držati širom otvorena vrata za dobre kadrove koji hoće da se vrate u DS - smatra Vesna Pešić.

Upitana o stavu povodom navoda o zajedničkom kandidatu za predstojeće predsedničke izbore u Srbiji, kao i da li bi DS trebalo da ima zajedničkog kandidata, recimo, sa strankom Borisa Tadića i Čede Jovanovića, ili, pak sa pokretom Saše Radulovića, ili nekim trećim... sagovornica našeg lista ističe da je „u principu dobro da taj deo opozicije ima zajedničkog predsedničkog kandidata“, mada, kako kaže, ne zna ko tu sve zaista spada.

- Pitanje je da li pod ovako ponižavajućim uslovima uopšte izlaziti na te izbore. Pogledajte šta sada rade Vučićeva glasila sa Sašom Jankovićem, koji još nije ni postao kandidat! Za to vreme vlast vredno radi i već uveliko štимуje te izbore. Problem je i to što opozicija nije mnogo sklona saradnji. Imamo mnogo sektašenja. Volela bih da me iznenade - navodi Vesna Pešić za naš list.

Na pitanje koji bi bio njen predlog za predsedničkog kandidata, koji bi mogao da pobeđi kandidata SNS, Pešić kaže: „Bukvalno svaki dogovoreni opozicioni kandidat bio bi bolji od kandidata SNS, ali za pobeđu su potrebni slobodni mediji i jednaki uslovi za sve kandidate“.

- A toga neće biti. Vučić je već isplanirao da u drugom krugu budu Vojislav Šešelj i njegov kandidat. Ko je to ne znamo, jedino je jasno da on sada organizuje veliki pritisak da se Nikolić sam ne kandiduje. Uzgred, cenim rad Saše Jankovića i verujem da bi bio veoma dobar predsednik - navodi Vesna Pešić. Pitanje da bi kandidat „Ne da(vi)mo Beograd“ mogao da ugrozi kandidata građanske opozicije, odnosno da li bi za DS bilo mudro da podrži eventualnog njihovog kandidata, sagovornica našeg lista ocenjuje kao hipotetičko, jer, kako ističe, u realnosti nema još nikakvih naznaka da bi moglo doći do takve situacije.

■ Vučić je već isplanirao da u drugom krugu predsedničkih izbora budu Vojislav Šešelj i njegov kandidat

Držati otvorena vrata: Vesna Pešić

Foto: Medija centar

- Naravno da treba podržati onog kandidata koji bi imao najviše šanse da pobeđi. Ali opet, podsećam, u današnjoj Srbiji više ne postoje slobodni i poštenu izbore. Imamo odlične štimermajstore - zaključuje sociološkinja Vesna Pešić u razgovoru za Danas.

Snežana Čongradin

Srbijanka Turajlić za Danas o novim kadrovima kao nužnim

Beograd - Verujem da Demokratska stranka ima šanse za oporavak samo ako na čelo stranke dođe neko ko do sada nije obavljao neku značajniju funkciju u stranci - bio predsednik, potpredsednik, ministar ili na bilo koji drugi način došao u žižu javnosti u periodu vladavine DS - komentariše za Danas Srbijanka Turajlić, profesorka ETF u Beogradu u penziji, predstojeće izbore u Demokratskoj stranci.

- Ti ljudi su zapravo izgubili glasove svog nekadašnjeg biračkog tela pa je meni nemoguće da poverujem da mogu da ga povrate, a još manje da privuku i nove birače - objašnjava Srbijanka Turajlić za naš list. Prema njenim rečima, takav stav nije zasnovan na pojedinačnim zaslugama već podeli odgovornosti.

- Ovdje se ne radi o tome šta je ko od njih pojedinačno radio, već pre o tome da kao rukovodioci dele odgovornost za sve ono što se dešavalo za vreme Vlade Demokratske stranke, od korupcionaških afera do urušavanja institucija, zbog čega su i izgubili izbore 2012. godine - ističe sagovornica Danasa.

Polazeći od tih kriterijuma, Srbijanka Turajlić navodi da se spisak onih koji mogu da dovedu do oporavka DS svodi na dva kandidata.

Stranački i predsednički izbori

Kako sprovesti fer proceduru

ANALIZA

Izbori u Demokratskoj stranci nisu samo pitanje liderstva u jednoj stranci - na opozicionoj sceni smatra se da se više manje na njima odlučuje i pitanje predsedničkog kandidata opozicije na izborima 2017.

Unutar DS ne misle tako. Jedan od najvažnijih političkih ciljeva direktnih izbora nije da stranka počne da liči na britanske laburiste ili američke demokrate. Već da, koliko god to dopiralo do svih ljudi u Srbiji zainteresovanih za politiku, pokaže da Demokratska stranka, za razliku od vladajuće Srpske napredne stranke može da sprovede fer i demokratske izbore. Moguće je taj cilj posmatrati kao strategiju iz čiste nužde preživljavanja - DS prosto nije ostao ni jedan drugi koncept na raspolaganju. Proteste protiv vlasti preuzela je Inicijativa Ne da(vi)mo Beograd, a i teško bi bilo zamisliti da bi građani masovnije sledili u izlasku na ulice, ljude koji su već bili u vlasti.

Međutim, iako je možda iznuden, to ne znači da taj koncept nije pametno osmišljen. Ukoliko izborna procedura bude sprovedena do kraja na fer način i ukoliko se ne pojave osporavanja kao na davnoj skupštini 1994. kada je Zoran Đinđić smenio Dragoljuba Mićunovića o nekom Goranu Vesiću, nadležnom za glasačke listiće i kutije, ili u nešto bližjoj prošlosti, kada je Vuk Jeremić izgubio trku za mesto

Članstvo na debati kandidata

■ DS može izbor svog lidera da predloži drugim strankama opozicije kao način da se dođe do zajedničkog predsedničkog kandidata za 2017.

poptpredsednika 2010, DS će zaista steći političku prednost. I to sa bilo kojim liderom. Osnažice svoj demokratski legitimitet i samim tim, će njena težina na opozicionoj sceni biti jača. Uostalom i na samoj toj sceni važi uverenje da jedino DS ima organizaciju i iskustvo koje može da iznese predsedničku kampanju zajedničkog opozicionog kandidata.

Tako osnažena DS može da predloži opoziciji, da umesto pregovora stranaka o tom kandidatu, on bude biran direktno, na sličan način kao i lider DS. Dakle, kroz javne debate kandidata i neku vrstu prednominacije kor izjašnjavanje građana na društvenim mrežama. Sa sličnim predlogom već je u javnost izašao pokret DJB Saše Radulovića. U kombinaciji sa činjenicom da se Radulović već izjasnio da se neće kandidovati za predsednika, i velikom verovatnoćom da to neće učiniti ni budući kandidat DS, to govori u prilog da će opozicione stranke uspeti da iznedre zajedničkog kandidata. I to upravo na način izborima pre izbora. Ma koliko da šanse tog eventualnog kandidata u sadašnjem trenutku izgledaju dosta slabe, to je samo privid. Dovoljna je jedina krizna situacija na unutrašnjem planu da se to sasvim preokrene - kao na primer u danima posle aprilskih izbora ove godine, kada je opozicija osporila izborni proces.

Jasmina Lukač

Kako je izgledala završna debata četvorice kandidata za predsednika DS

Više o prošlosti nego o budućnosti

Sučeljavanje u Starom gradu: Bojan Pajtić, Zoran Lutovac, Dragan Šutanovac i Srboj Antić

- Pajtić: Volim izbore u DS, jer uvek pobjedi neko naš
- Antić: Daću slobodu lokalnim odborima da odlučuju o koalicijama
- Šutanovac: DS se više neće izvinjavati gorima od sebe
- Lutovac: Treba nam sistemska a ne liderska stranka

NA LICU MESTA

Beograd - Poslednja debata četvorice kandidata za predsednika Demokratske stranke uoči sutrašnjih izbora pokazala je onima kojima to nije bilo jasno da Dragan Šutanovac zaista ima neizmernu želju da pobjedi. To pokazuju njegove reči, ponašanje i stav koji govore da misli da radi pravu stvar i da je konačno došao trenutak da on zasedne u stolicu prvog čoveka demokrate. Vetar u leđa daju mu i najjači aplauzi publike, odnosno članova DS sa Zvezdare odakle je Šutanovac počeo svoj proboj do vrha stranke, koji su u najvećem broju bili prisutni u sredu uveče u sali opštinske uprave Stari grad.

Ponašanje Bojana Pajtića ukazivalo je da je svestan „pretnje“ koja dolazi od strane Šutanovca, ali da je nekako ubeđen u svoju pobjedu bez obzira na sve, jer je ipak on aktuelni predsednik stranke i većina niti je u njegovim rukama. Pritom, čini se da zaista veruje u ono što govori i da želi to da sprovede. Često kiselog osmeha ili pak smeha, Pajtić je skrivao nelagodu tokom debate kada je diskutovao sa Šutanovcem.

Ostala dvojica kandidata, Zoran Lutovac i Srboj Antić, kojima upućeni daju male šanse za ozbiljniji rezultat, odavala su utisak smirenosti. Nisu dozvoljavali protivnicima da ih zbune. Lutovac se na trenutke, kada je dominirao u razgo-

voru i bio u pravu pobravši aplauze smeškao osmehom koji je govorio: „Da, da, naravno da sam u pravu. Uh kako sam ovo dobro izveo“. Antić je mirno i dostojanstveno iznosio svoje mišljenje o situaciji u stranci i načinima da se ona prevaziđe retko ulazeći u raspravu sa ostalim kandidatima. I on je više puta pobrao aplauze publike.

Sve uzevši u obzir, s obzirom na to, da je ovo bila peta debata predsedničkih kandidata, videlo se da su to uvežbani govori na četiri zadate teme, da se uglavnom koriste iste fraze i rečenice i da se uglavnom koplja lome oko istih stvari.

A oko čega su se demokrate najviše sporile. Nekako očekivano, više o prošlosti nego o budućnosti stranke. Verovali ili ne, vratili su se u 2014. i odlazak Vuka Jeremića iz stranke. Pajtić je odgovarajući na pitanje Antonele Rihe, koja je vodila debatu, o tome koga bi u DS sačuvao da je mogao i za čijim odlaskom žali, rekao da je to Vuk Jeremić. Podsetio je da je bio protiv odluke da bivši ministri ne budu poslanici, što je i bio povod Jeremićevog odlaska u vreme mandata Dragana Đilasa.

- Ne izbacuje se iz stranke predsednik Generalne skupštine Ujedinjenih nacija - naglasio je Pajtić.

Na ovo mu je replicirao Šutanovac rekavši da iz stranke ne izbacuje predsednik stranke nego Izvršni odbor.

- Predsednik IO je bio Elezović (Dušan). On je izbacio Vuka Jeremića i ne samo njega - kazao je Šutanovac, aludirajući na to da je Elezović Pajtićev čovek od poverenja i da je odgovornost Pajtićeva. Šutanovac je poentirajući na ovom pitanju uveo u raspravu i još jedan Pajtićev potez koji smatra katastrofalnom greškom, a to je poziv članovima i glasačima DS da na aprilskim izborima u drugom krugu glasaju za Dveri i DSS.

Pajtić je u replici na repliku objasnio da predsednik pokreće disciplinski postupak protiv članova, a da IO zatim samo izvršava naloge. Kad je reč o pozivu da se glasa za Dveri i DSS, Pajtić je odgovorio da braneći samo sebe od krađe

glasova, DS ne može da bude zaista demokratska stranka i da se treba držati principa.

- Samo ako branimo i one koje politički ne podnosimo možemo biti principijelni i prave demokrate - kazao je Pajtić. On smatra da DS ubuduće treba da brani svakog obespravljenog građanina na svakom mestu.

Šutanovac je argumente o tome kakva bi DS trebalo da bude odmerio i sa Lutovcem. Lutovac smatra da DS treba da bude sistemska a ne liderska stranka, kakva je bila i kakve su ostale stranke u Srbiji. Šutanovac se replicirajući Lutovcu pri- setio reči Zorana Đinđića, što kako kažu upućeni često radi u ovoj kampanji, koji je govorio da koncept stranke bez lidera više ne postoji. Lutovac mu je na to odgovorio da brka stvari.

- Pomešao si lidersku stranku sa onim kako stranka funkcioniše. Đinđić je postao lider stranke tako što je izašao iz Beograda i krenuo po Srbiji i njega je stranka iznedrila zbog ideje. Međutim, Zoran je uvek imao lošiji rejting od stranke. Nama treba stranka jača od svog lidera. To je sistemska stranka - objasnio je Lutovac i dobio jak aplauz.

Šutanovac je kritikovao i sastav poslaničke liste DS. Osmatra da su ljudi u njoj isuviše stari i da bi njihov poslanički klub da nema PUPS bio najstariji u parlamentu. Ukoliko postane predsednik kaže da niko neće imati duplu funkciju, odnosno stranačku i poslaničku ili državničku. Kako je naveo, svaki poslanik će morati da redovno da predlaže bar dve izmene i dopune zakona. On je istakao da ide na pobjedu i da ima tim za to.

- Nećemo se više izvinjavati gorima od sebe. Obecavam vam. Demokrate će ići uspravno u svim delovima Srbije - rekao je on.

Pajtić je istakao da su stranci potrebni iskorači i programske, organizacione i kadrovske promene, kao i da ona jedna ima moralni autoritet, pravo i obavezu da okupi opoziciju. Prema njegovim rečima, demokrate nikada ne smeju da budu bahatije i neobrazovanije od sadašnje vlasti. On je naveo da je tri puta pobeđivao liste Aleksandra Vučića i Tomislava Nikolića i obećao da

će ih i ubuduće pobeđivati. Kao je rekao vlada u senci koja je zaživela tokom njegovog predsednikovanja će nastaviti sa radom, jer je prisutnost DS u medijima utrostručena od kada vlada u senci postoji. Svoje izlaganje Pajtić je završio rečima: „Volim izbore u DS, jer uvek pobjedi neko naš..“

Antić je naveo da u stranci želi ljude sa kičmom, koji članstvo nisu lagali, koji su ostali verni stranci i kada je ona njima okretala leđa, koji su davali i nisu tražili ništa zauzvrat. On namerala da stranci vrati ono što je prokockala, a to je poverenje, da ojača lokalne odbore i da im slobodu da odlučuju samostalno o koalicijama na lokalnom nivou. Prema njegovim rečima, pravni tim DS treba da pruži pomoć onima koji su uhapšeni. Ali ipak, kako je rekao, stranka ne može sve da brani, jer „možda su neki i krivi“, što treba sud da presudi.

Lutovac je istakao da je DS trebaju suštinske a ne kozmetičke promene, da joj je neophodan spoj iskustva i mudrosti kao i spoj znanja i operativnosti. On je naglasio da je stranka u očima građana izgubila kredibilitet.

- Kada DS pozove ljude na protest zbog rušenja u Savamali ne dođe ni 200 ljudi. Kada na protest zbog iste stvari pozove glupa mladih ljudi okupljena oko žute patke dođe više od 20.000 građana među kojima je najviše demokrate. To nam govori da ne postoji poverenje u DS. Mi to moramo da razumemo i krenemo i sistemske promene - zaključio je Lutovac.

Sva četvorica kandidata složila su se da DS treba da bude stožer okupljanja demokratske opozicije pred predsedničke izbore.

Lidija Valtner

Odlazak iz DS

Svi kandidati negiraju da će otići iz stranke ukoliko ne postanu predsednici. Pajtić je rekao da je veoma zabrinut kako će se ovaj izborni proces završiti. Kako je objasnio, ne treba potcenjivati destruktivni potencijal u DS koji se uvek javljao u sličnim situacijama kao i ogromni pritisak vlasti koja radi na dezintegriranju DS. Antić je rekao da je član dve institucije DS i Crvene Zvezde, a obe su, kako se izrazio, u finansijskim problemima. Šutanovac je naveo da postoji mogućnost da ode iz zemlje i radi u inostranstvu, jer je imao, kako je naveo, dosta ponuda iz UN.

Danas IZBORNA GROZNICA DS

Posebno izdanje Danasa: Izborna groznica DS

Uredila: Jasmina Lukač

Prelom: Branislav Bešević